

Pressmeddelande

Luxemburg den 11 november 2020

Kapitalmarknadsunionen: framstegen går långsamt

Fri rörlighet för kapital är sedan lång tid tillbaka ett centralt mål för Europeiska unionen och tillsammans med fri rörlighet för personer, varor och tjänster en av hörnstenarna i EU:s inre marknad. Trots kommissionens ansträngningar för att uppnå det ambitiösa målet att upprätta en kapitalmarknadsunion låter resultaten vänta på sig. Detta visar en rapport som Europeiska revisionsrätten offentliggör i dag.

Företag i EU är traditionellt i hög grad beroende av banker för att finansiera sin verksamhet. Kommissionen har sedan 2015 arbetat med att komplettera bankunionen med en kapitalmarknadsunion för att kunna erbjuda nystartade och små och medelstora företag alternativa finansieringskällor och mobilisera privat kapital. Syftet med kapitalmarknadsunionen är också att mer generellt undanröja hinder för gränsöverskridande investeringar inom EU.

"Kapitalmarknadsunionen är en ofullbordad agenda och mycket arbete kvarstår", sade Rimantas Šadžius, den ledamot av revisionsrätten som ansvarar för rapporten. "Kommissionens åtgärder för att diversifiera finansieringsalternativen för små och medelstora företag och dess insatser för att utveckla lokala kapitalmarknader inom kapitalmarknadsunionen har hittills inte haft någon katalysatoreffekt. Vi anser att det är av fortsatt hög och brådskande prioritet att öka betydelsen av privat riskdelning med hjälp av kapitalmarknader. Detta skulle leda till ett finansiellt system som är inte bara stabilare och mer kriståligt utan även bättre rustat för att främja tillväxt, särskilt när det är svårt eller omöjligt att erhålla traditionell bankfinansiering."

Revisorerna konstaterade att vissa framsteg hade gjorts, men att det hade ställts för höga förväntningar som inte var realistiska att infria med de åtgärder som genomförts i samband med kapitalmarknadsunionen. Av de lagstiftningsakter som rör kapitalmarknadsunionen har de flesta ännu inte genomförts, eller så har de genomförts först nyligen. Framför allt är det många av de ännu inte genomförda centrala åtgärderna i kommissionens handlingsplan för kapitalmarknadsunionen som enbart kan vidtas av medlemsstaterna eller med deras fulla stöd. Många av de åtgärder som kommissionen kunde vidta inom sitt ansvarsområde var icke-bindande eller begränsade i sin omfattning. Dessa åtgärder bidrog inte till betydande framsteg mot att uppnå kapitalmarknadsunionen.

Avsikten med detta pressmeddelande är att presentera huvudbudskapen i Europeiska revisionsrättens särskilda rapport. Hela rapporten finns på www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Enligt revisorerna var åtgärderna för att diversifiera företagens finansieringskällor alltför verkningslösa för att stimulera och påskynda en strukturell förändring mot ökad marknadsfinansiering i EU. Revisorerna noterade till exempel att små och medelstora företags tillgång till offentliga marknader hittills inte har förbättrats i någon större utsträckning eller blivit billigare. De noterade också att kommissionen kunde ha gjort mer för att främja finansinsatser bland små och medelstora företag och potentiella investerare. Vidare var lagstiftningen om värdepapperisering – som skulle ha kunnat fungera som ett indirekt finansieringsinstrument för små och medelstora företag – ett steg i rätt riktning, men den har ännu inte underlättat finansiering som förväntat och inte heller bidragit till att bankerna har kunnat öka sin utlåningskapacitet.

Det finns stora geografiska skillnader mellan medlemsstaterna när det gäller kapitalisering och likviditet samt hur djupa deras lokala kapitalmarknader är. Medlemsstater i väst och norr har vanligen djupare kapitalmarknader och självförstärkande kapitalnav, medan medlemsstater i öst och syd släpar efter. Revisorerna konstaterade att kommissionen inte hade utarbetat någon övergripande och tydlig EU-strategi för att överbrygga dessa skillnader. De konstaterade också att kommissionen hade utnyttjat sin roll som samordnare inom ramen för den europeiska planeringsterminen för att främja utvecklingen och integreringen av lokala kapitalmarknader och tillhandahållit stöd till vissa medlemsstater. Kommissionen rekommenderade dock inte alla medlemsstater med mindre utvecklade kapitalmarknader att genomföra relevanta strukturreformer.

Revisorerna noterade vidare att handlingsplanen för kapitalmarknadsunionen inte hade lett till något genombrott när det gällde de huvudsakliga hindren för gränsöverskridande kapitalflöden. Dessa hinder har ofta sitt ursprung i nationell lagstiftning, exempelvis inom områdena insolvens och källskatt, eller i bristande finansiell utbildning. Framstegen med att ta itu med hindren var ofta begränsade, delvis på grund av bristande stöd från medlemsstaternas sida.

Ett annat problem med handlingsplanen för kapitalmarknadsunionen var att målen var vagt formulerade. Prioriteringarna fastställdes inte förrän sent i processen. De mål som fanns var dessutom sällan mätbara. Revisorerna noterade också att framstegen inte hade följts upp regelbundet och konsekvent. De rekommenderade kommissionen att stärka övervakningsramen avsevärt.

Revisorerna lämnar också ett antal andra rekommendationer till kommissionen i syfte att göra projektet med kapitalmarknadsunionen mer ändamålsenligt. Dessa innefattar att vidta välriktade åtgärder för att ytterligare underlätta små och medelstora företags tillgång till kapitalmarknader samt åtgärder för att ta itu med fragmentering och centrala hinder för gränsöverskridande investeringar. Revisorerna uppmanar även rådet att överväga hur det skulle kunna gå vidare med kommissionens förslag om att ta itu med den asymmetriska skattemässiga behandlingen av eget kapital och lån som påverkar utvecklingen av kapitalmarknadsunionen negativt.

Bakgrundsinformation

Vårt revisionsarbete slutfördes före covid-19-pandemins utbrott, och därför tar den här rapporten inte hänsyn till politisk utveckling och andra förändringar till följd av pandemin.

Revisionsrätten har tidigare offentliggjort rapporter om närliggande ämnen, såsom [den europeiska planeringsterminen](#), [Europeiska centrumet för investeringsrådgivning](#), [innovation i små och medelstora företag](#) och [EU:s centralt förvaldade riskkapitalinsatser](#).

Presskontakt: Claudia Spiti – E: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: +352 691553547